

Ändringar av AB 04 och ABT 06 i de administrativa föreskrifterna

❖ I den här artikeln beskrivs skillnaden mellan täckbestämmelser och fasta bestämmelser i AB 04 och ABT 06. Vidare redogörs för att ändringar av dessa bestämmelser i förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter måste vara tydliga för att bli gällande före AB 04 och ABT 06.

TEXT: KARIN ALMÉR OCH ANDERS WIMERT

Inledningsvis kan konstateras att det i vissa förfrågningsunderlag förekommer ändringar av bestämmelserna i AB 04 och i ABT 06, trots att det i förordet till dessa standardavtal framgår att ändringar ska undvikas. Detta eftersom standardavtalen bygger på en rimlig balans mellan rättigheter och skyldigheter som syftar till en ekonomiskt optimal riskfördelning

mellan parterna. Om bestämmelserna ändras kan det alltså medföra en annan riskfördelning som kan resultera i högre anbudssummor och att beställaren får in färre anbud.

I de fall det går att motivera ändringar av bestämmelserna i AB 04 och ABT 06 är det viktigt att dessa görs på rätt sätt. Detta eftersom en ändring av AB 04 eller ABT 06

i de administrativa föreskrifterna måste vara tydlig för att bli gällande före aktuell bestämmelse i standardavtalen.

TÄCKBESTÄMMELSER OCH FASTA BESTÄMMELSER

Av förordet till AB 04 och ABT 06 framgår att standardavtalen innehåller två olika typer av bestämmelser, nämligen täckbestämmelser och fasta bestämmelser. Paragrafer i AB 04 eller ABT 06 som innehåller en täckbestämmelse är markerade med en så kallad asterisk (*). Hela paragrafen måste dock inte vara en täckbestämmelse, utan bara den del av paragrafen där formuleringen ”om inte annat föreskrivits” används, eller motsvarande formulering. Övriga bestämmelser, dvs. bestämmelser som inte är täckbestämmelser, är fasta bestämmelser.

Ett exempel på en paragraf som innehåller både en fast bestämmelse och en täckbestämmelse är AB 04 kap. 4 § 7. Den behandlar ansvarstiden samt garantitiden och har följande lydelse:

Ansvarstiden är tio år från entreprenadens godkännande och inleds med garantitid.

Om inte annat föreskrivs i kontraktshandlingarna gäller följande.

Garantitiden är fem år för entreprenörens arbetsprestation och två år för material och varor. Om entreprenören har erhållit eller erhåller en längre garantitid för material eller vara, gäller denna längre garantitid även mellan entreprenören och beställaren.

Paragrafens första stycke är en fast bestämmelse medan det tredje stycket är en täckbestämmelse.

Enligt kommentaren till AB 04 och ABT 06 kap. 1 § 3 gäller flera krav på hur

täckbestämmelser och fasta bestämmelser ska ändras i de administrativa föreskrifterna för att en ändring ska uppfylla tillräckliga krav på tydlighet. För det första gäller att en ändring måste vara i tydlig i sig, dvs. läsaren ska kunna förstå på vilket sätt aktuell bestämmelse i standardavtalen har ändrats. För det andra gäller att en ändring ska göras under rätt kod och rubrik i de administrativa föreskrifterna. För det tredje gäller, vilket endast avser fasta bestämmelser, att en ändring måste tas upp i de administrativa föreskrifterna under AFC.111 eller AFD.111. Koderna AFC.111 eller AFD.111 gäller för AB 04 och har rubriken "Sammanställning över ändringar i AB 04 eller AB-U 07", medan koden AFD.111 gäller för ABT 06 och har rubriken "Sammanställning över ändringar i ABT 06 eller ABT-U 07".

Beträffande fasta bestämmelser uppfylls alltså aktuellt krav på tydlighet genom att den kod och rubrik, där en ändring gjorts, redovisas under AFC.111 eller AFD.111.

Enligt AB 04 och ABT 06 kap. 1 § 3 har den redovisning som görs i sammanställningen under AFC.111 eller AFD.111 en högre rangordning än respektive standardavtal. Vad gäller täckbestämmelser uppställs inte något sådant krav. Det beror på att täckbestämmelser innehåller formuleringen "om inte annat föreskrivits" eller motsvarande. Formuleringen ger uttryck för att ändringar av dessa bestämmelser kan komma att göras.

RÄTTSPRAXIS

Om ändringar av AB 04 eller ABT 06 varit tillräckligt tydliga har i några fall prövats av allmän domstol. Domstolarna har kommit fram till att kraven på tydlighet ska upprätthållas för att en ändring ska vara gällande.¹ ■

¹ Svea Hovrätts dom i mål nr T 694-12, meddelad 2013-03-08 och Linköping tingsrätts dom i mål nr T 2691-10 meddelad 2012-12-10.